

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-3-23 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-20/384-168
Karar Tarihi : 05.06.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : E. Cenk GÜLERGÜN, Hatice ODABAŞ BUBA

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - İstanbul Galenos Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.
Maslak Mah. E. Büyükdere Cad. N:9 İz-Giz Plaza B Blok No: 79 Şişli
İstanbul
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Korhan YILDIRIM, Av. Elif
Açelya SETKAYA
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : IMS Health Tıbbi İstatistik Ticaret ve Müşavirlik Ltd. Şti.
Gazeteciler Mah. Yazarlar Sok. No: 8 34394 Esentepe/İstanbul
Temsilcileri: Av. Türker YÖNDEM, Av. Hakkı Can YILDIZ, Av. Haşmet
Ozan GÜNER, Av. Batuhan UZEL, Derya GENÇ
Levent Cad. Yeni Sülün Sok. No: 1 34330 1. Levent Beşiktaş/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU**: IMS Health Tıbbi İstatistik Ticaret ve Müşavirlik Ltd. Şti. tarafından İstanbul Galenos Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.'nin faaliyetlerinin zorlaştırıldığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- IMS Health Tıbbi İstatistik Ticaret ve Müşavirlik Ltd. Şti.'nin (IMS) beşeri ilaç ve sağlık hizmetlerine ilişkin pazar araştırması ve danışmanlık hizmetleri alanında faaliyet gösteren tek teşebbüs olduğu ve bu nedenle vazgeçilmez muhatap konumunda bulunduğu,

- IMS ile İstanbul Galenos Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş. (Galenos) arasında imzalanan 1.4.2002 tarihli sözleşme ve 1.3.2011 tarihli protokol uyarınca eczanelere satış verilerini IMS'e düzenli olarak transfer ettikleri,

- Ancak IMS tarafından, Galenos'un anlaşmaya aykırı hareket ettiği gerekçesiyle sözleşmenin dondurulduğu ve haftalık IMS verilerine erişimlerinin engellendiği

iddia edilmektedir.

(2) **G. DOSYA EVRELERİ**: Kurum kayıtlarına 14.3.2014 tarih ve 1536 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 14.4.2014 tarih ve 2014-3-23/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 16.4.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 14-15/281-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 27.5.2014 tarih ve 2014-3-23/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ**: İlgili raporda; önaraştırma konusuna ilişkin olarak Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) IMS ecza depolarının ilaç satış verilerini günlük ve aylık olarak raporlamakta ve başta beşeri ilaç ve sağlık hizmetleri olmak üzere çeşitli sektörlerle yönelik pazar araştırmaları ve danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. Bu kapsamda IMS ile Galenos arasında 1.4.2002 tarihli sözleşme ve 1.3.2011 tarihli protokol imzalanmıştır. IMS ilaç sektörüne yönelik pazar araştırmaları pazarında faaliyet gösteren tek teşebbüstür ve bu pazarda hakim durumdadır.
- (5) Dosya konusu iddianın Kanun'un 6. maddesi kapsamında mal vermeyi reddetme eylemi olup olmadığı değerlendirilmelidir. Mal vermeyi reddetme eyleminin rekabet hukuku kapsamında ihlal olarak kabul edilmesi için, mal vermeyi reddeden teşebbüsün hakim durumda olması koşulunun yanısıra;
- Sözleşme konusu mal veya hakkın vazgeçilmez nitelikte olması
  - Red eyleminin ikincil piyasadaki rekabeti ortadan kaldırması
  - Eylem için objektif bir gerekçenin olmaması
- gerekmektedir.
- (6) Dosya mevcudu bilgilere göre 2013 yılının Eylül ayında Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Abdi İbrahim) IMS'e başvurarak, aynı yılın Mayıs ve Haziran aylarına ilişkin IMS'in raporladığı verilerle kendilerinin depolardan doğrudan aldığı veriler arasında fark olduğunu bildirerek durumun incelenmesini talep etmiştir.¹ IMS tarafından konuya ilişkin olarak yapılan incelemede bazı Abdi İbrahim ürünlerinin satışında, aralarında Galenos'un da bulunduğu 7 ecza deposunun verilerinde önemli farklar olduğu tespit edilmiş ve söz konusu 7 ecza deposuna yazı yazılarak bu farkın ortaya çıkış nedenleri hakkında bilgi talep edilmiştir.
- (7) Yapılan yazışmalar sonucunda (.....) ve (.....) Ecza Depoları ilgili aylardaki verilerdeki farkları kabul ettiklerini, bu farkın sebeplerini ve tekrarlanmaması için aldıkları tedbirleri belirten yazılı cevaplarını IMS'e göndermiş ve IMS bu depolardan veri almaya devam etmiştir. Bununla birlikte konuya ilişkin herhangi bir yazılı açıklama yapmadıkları gerekçesiyle 2014 yılının Şubat ayı itibarıyla Galenos, (.....) ve (.....) Ecza Depoları'ndan veri alımını durduracağını bildirmiştir.
- (8) Dosya kapsamında Galenos yetkilileri tarafından ilaç firmalarıyla sözleşmeler kapsamında çalışıldığı, IMS ile ilişkilerinin durmuş olmasını dikkate alan firmaların sözleşme yenilememe yoluna gidebileceği ve bunun da piyasadaki varlıklarını sürdürebilmeleri bakımından ciddi risk arz ettiği belirtilmektedir. Bu kapsamda Galenos'un ilaç firmalarıyla olan yürürlükteki sözleşmeleri incelenmiş ve söz konusu dönem (2014 yılının Şubat ayından bu yana) içinde herhangi bir ilaç firmasının sözleşme yenilemediğine dair bir bulgu elde edilmemiştir. Galenos'un firmalarla yaptığı toplam (.....) sözleşmenin (.....)'sinin aylık olarak yenilediği, bu yenilemelerin ilgili dönemde de sürdüğü görülmüştür. Sözleşmelerden birinin 2014 yılının Nisan ayında yenilediği vurgulanmalıdır. Bu tespitler, ilaç firmalarının sözleşmelere ilişkin kararlarının ecza deposunun IMS ile ilişkisinden bağımsız olarak alındığını göstermektedir.
- (9) Dosya kapsamında ayrıca Galenos'un aylık pazar payının 2013 ve 2014 yıllarındaki seyri incelenmiştir. IMS verilerine göre Galenos'un 2013 yılı aylık pazar payı %(.....) aralığındadır. 2013 yılının Aralık ayında %(.....) olan pazar payının 2014 yılının Ocak ayında %(.....)'ya düştüğü görülmektedir.² Galenos tarafından verilen bilgiye göre 2014 yılının Şubat, Mart ve Nisan aylarına ait pazar payları ise sırasıyla %(.....), %(.....)ve %(.....)olmuştur.

¹ Abdi İbrahim tarafından yapılan şirket içi soruşturma sonucunda 318 tıbbi tanıtım temsilcisi ve 35 bölge müdürünün iş akdi feshedilmiştir. Teşebbüs ayrıca 20.1.2014 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştur. Konuya ilişkin olarak Sağlık Bakanlığı'nın da inceleme başlattığı belirtilmektedir.

² IMS'in raporlarında 2014 yılının Şubat ayı itibarıyla Galenos'un satış verilerine yer verilmemesi nedeniyle, veriler en son Ocak 2014'e aittir.

- (10) Galenos'un pazar payında 2014 yılında bir düşüş görülmekle birlikte, bu düşüşün IMS raporlarında halen yer almakta olduğu Ocak ayında başladığı, ilişkinin dondurulduğu Şubat ayında ise az da olsa yükseldiği dikkat çekmektedir. Dolayısıyla bu hususun iddiayı desteklemediği anlaşılmaktadır. Kaldı ki Galenos'un aylık pazar payındaki dalgalanmaların yalnızca IMS ile ilişkisi bağlamında değerlendirilemeyeceği açıktır.
- (11) Hakim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz'un 42. paragrafına göre *"Ayrıca, sözleşme yapmayı reddetme davranışı, hâkim durumdaki teşebbüsün alt pazarda kendisiyle rekabet halinde olan teşebbüslere yönelik olabileceği gibi kendisiyle rekabet içerisinde bulunmayan müşterilerine yönelik de olabilmektedir. Burada alt pazar kavramı, sözleşme yapma talebine konu olan unsurun mal veya hizmet üretiminde girdi olarak kullanıldığı pazarı ifade etmektedir. Hâkim durumdaki teşebbüsün, sözleşme yapmayı reddettiği teşebbüs ile alt pazarda rekabet ediyor olması halinde sözleşme yapmayı reddetme davranışının rekabeti kısıtlayıcı sonuçlar ortaya çıkarması daha muhtemeldir."*
- (12) IMS ve Galenos rakip olmadıkları gibi, girdiyi (satış verileri) temin eden Galenos'dur ve bunun karşılığında IMS Galenos'a ödeme yapmaktadır. Bu çerçevede Galenos'un ikincil pazarda faaliyet göstermediği anlaşılmaktadır. Ayrıca dosya kapsamında Galenos tarafından IMS'nin dışlayıcı davranış yoluyla elde edilebileceği olası bir fayda da ortaya konabilmiş değildir.
- (13) Galenos tarafından depo verilerine IMS raporlarında yer verilmemesi ve ilaç firmaları mümessillerinin raporlarda görünmeyen satışlardan prim alamamaları nedeniyle siparişleri diğer depolara yönlendirmeye çalıştıkları ifade edilmiştir. Ancak dosya kapsamında hangi ilaç firmaları ile bu nitelikte sorun yaşandığı ve bu mümessillerin hangi ilaç firması adına çalıştıkları hususları somutlaştırılmamıştır.
- (14) Ayrıca IMS tarafından Galenos'a gönderilen yazıda ((.....)ve (.....) Ecza Deposu örneklerinde olduğu gibi) belirli adımların atılması durumunda Galenos ile sözleşmeyi devam ettirme iradesinde olduğunun IMS tarafından Galenos'a bildirildiği ve Galenos'un bu yazıya yaklaşık 3 ay sonra cevap verdiği belirtilmelidir.
- (15) Son olarak eylem için objektif bir gerekçe bulunup bulunmadığı hususu değerlendirilmelidir. IMS'in müşterileri olan ilaç firmalarına sunulan raporlarda hatalı veri girişinin yer almasının IMS'nin ticari itibarına zarar vereceği şüphesizdir. Bu hususun IMS bakımından objektif bir haklı gerekçe teşkil ettiği kanaatine ulaşılmıştır.³
- (16) Bu çerçevede dosya konusu eylemin hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

³ IMS ve Galenos arasında imzalanan 1.4.2002 tarihli sözleşmenin "Eksik Veri Temini" başlıklı 5. maddesinde de verilerin doğruluğundan Galenos'un sorumlu olduğu, verilerde hata tespit edilmesi halinde IMS'in talebi üzerine, Galenos'un düzeltilmiş veriyi iki iş günü içinde IMS'e transfer edeceği, verilerin tam, doğru ve zamanında transfer edilmemesi halinde IMS'in ilgili aylar için hiçbir ödeme yapmayacağı hüküm altına alınmıştır.

J. SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.